

ЗВІТ

про базове відстеження результативності регуляторного акта – постанови Правління Національного банку України від 21 жовтня 2021 року № 110 “Про незастосування заходів впливу за недотримання вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, у зв’язку із запровадженням карантину”

Виконавець заходів з відстеження

Національний банк України (Департамент методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ).

Цілі прийняття акта

Постанова Правління Національного банку України від 21 жовтня 2021 року № 110 “Про незастосування заходів впливу за недотримання вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, у зв’язку із запровадженням карантину” (далі – регуляторний акт) прийнята з метою тимчасового унормування порядку та підстав незастосування Національним банком України (далі – Національний банк) заходів впливу до кредитних спілок за порушення, спричинені встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів.

Строк виконання заходів з відстеження

Базове відстеження результативності регуляторного акта розпочато 07 лютого 2022 року та закінчено 21 лютого 2022 року.

Тип відстеження

Базове відстеження.

Методи одержання результатів відстеження

Аналіз показників результативності регуляторного акта з використанням статистичних даних.

Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Відстеження результативності регуляторного акта проводилося на підставі статистичних даних щодо кількості суб’єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта (кредитних спілок), та кількості випадків порушення Положення про обов’язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 19 вересня 2019 року № 1840, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2019 року за № 1186/34157 (далі – Положення № 1840).

Кількісні та якісні значення показників результативності акта

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

В/33-0008/22795

від 24.03.2022 17:40

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта.

Дія регуляторного акта поширюється на діяльність кредитних спілок. Інформація щодо кількості кредитних спілок та про випадки порушення вимоги, що обмежує ризики за операціями з фінансовими активами, передбаченої Положенням № 1840 (відповідно про незастосування заходів впливу за порушення кредитними спілками вимоги, що обмежує ризики за операціями з фінансовими активами), наведена в таблиці.

Таблиця

Суб'єкти господарювання	Кількість кредитних спілок					
	станом на 01.04.2021		станом на 01.07.2021		станом на 01.10.2021	
	Кількість кредитних спілок, за якими здійснюється нагляд	Кількість кредитних спілок, які не виконували вимогу щодо частки непродуктивних активів	Кількість кредитних спілок, за якими здійснюється нагляд	Кількість кредитних спілок, які не виконували вимогу щодо частки непродуктивних активів	Кількість кредитних спілок, за якими здійснюється нагляд	Кількість кредитних спілок, які не виконували вимогу щодо частки непродуктивних активів
1	2	3	4	5	6	7
Кредитні спілки	316	45	308	35	289	31

За результатами аналізу звітності кредитних спілок у 2021 році спостерігалось часте порушення кредитними спілками вимоги щодо частки непродуктивних активів. Так, станом на 01 квітня 2022 року нагляд здійснювався за 316 кредитними спілками, з яких 45 кредитних спілок допустили порушення вимоги щодо частки непродуктивних активів, за результатами півріччя – 35 кредитних спілок із 308 кредитних спілок порушували цю вимогу.

Регуляторний акт набрав чинності з 23 жовтня 2021 року. Станом на 01 жовтня 2021 року в Україні зареєстровано 289 кредитних спілок, з яких 31 кредитна спілка порушувала вимогу щодо частки непродуктивних активів. Таким чином, регуляторний акт поширювався на 289 кредитних спілок і 31 кредитна спілка могла скористатися актом у разі дотримання умов, передбачених у регуляторному акті;

2) розмір коштів і час, що витрачаються суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Можливі витрати суб'єктів господарювання (кредитних спілок), які допустили порушення вимог, що обмежують ризики за операціями з

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B20400000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0008/22795

від 24.03.2022 17:40

фінансовими активами, пов'язані з наданням до Національного банку документів (копій документів), що підтверджують підстави та причини порушень. Витрати коштів суб'єктів господарювання на такі видатки здійснюються в межах кошторисів витрат на звичайну господарську діяльність.

Оцінка результатів реалізації акта та ступеня досягнення визначених цілей

З березня 2020 року значний вплив на діяльність кредитних спілок України мала економічна та епідеміологічна ситуація, яка склалася в країні внаслідок виникнення та поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Введення обмежувальних заходів у зв'язку з впровадженням карантину, зокрема для кредитних спілок, передбачало заборону нараховувати неустойку, штрафи та пені за прострочення виконання членами кредитної спілки грошових зобов'язань за кредитними договорами, обмеження роботи судових органів влади, державних виконавчих служб, обмеження транспортних перевезень.

Усі перелічені вище чинники вплинули на якість кредитного портфеля кредитних спілок, що змушені були нести високі витрати з нарахування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок. Такі витрати, зі свого боку, негативно впливали на розмір основного капіталу кредитних спілок.

В умовах системного зниження основного капіталу кредитних спілок, зростання обсягів коштів у касі кредитних спілок та на поточних рахунках у банках кредитним спілкам було складно виконувати вимогу Положення № 1840 щодо частки непродуктивних активів.

Тому регуляторним актом передбачено, що до кредитної спілки не застосовуватимуться заходи впливу за порушення вимоги, що обмежує ризики за операціями з фінансовими активами щодо частки непродуктивних активів цієї кредитної спілки, якщо:

недотримання такої вимоги відбулося в період установаження карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів;

недотримання цієї вимоги було викликано встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів;

частка таких непродуктивних активів кредитної спілки відповідно до вимоги, установлені Положенням № 1840, перевищує розмір її основного капіталу не більше ніж на 15%;

у кредитної спілки немає порушень інших вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами, та фінансових нормативів, установлених Положенням № 1840.

Отже, результатом реалізації регуляторного акта є:

урегулювання порядку незастосування Національним банком заходів впливу за порушення вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами, які були спричинені встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів;

зменшення кількості застосованих заходів впливу до кредитних спілок за порушення вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами,

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

В/33-0008/22795

від 24.03.2022 17:40

що спричинені встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів.

За результатами опрацювання звітності кредитних спілок за результатами дев'яти місяців 2021 року шість кредитних спілок, що порушували вимогу щодо частки непродуктивних активів, виконували умови, передбачені регуляторним актом, і до них могли не застосовуватися заходи впливу.

Протягом дії регуляторного акта негативних відгуків щодо рівня підготовки цього документа від учасників ринку небанківських фінансових послуг не надходило.

Загалом результати реалізації регуляторного акта та ступінь досягнення визначених цілей загалом оцінюються позитивно.

Голова
Національного банку України

Кирило ШЕВЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

В/33-0008/22795

від 24.03.2022 17:40